

Hakea sericea

České jméno:

Anglické jméno: silky hakea, bushy needlewood

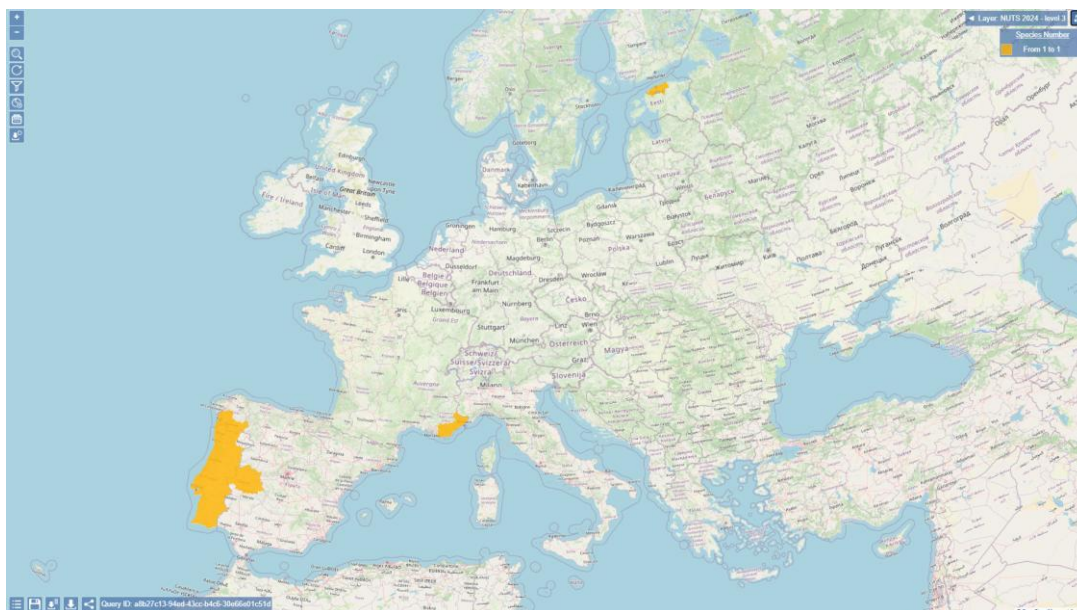
Čeleď: Proteaceae

Obr. 1 *Hakea sericea*. Foto: CABI Compendium

Původ: Původním areálem výskytu je východní Austrálie.

Sekundární rozšíření: Dnes v Jihoafrické republice (zde označován za invazní již od roku 1925), na Novém Zélandu. V některých zemích Evropy byl druh často záměrně vysazován za účelem rekultivace suchých oblastí, např. ve Španělsku, Portugalsku a Francii, kde následně začal zplaňovat. Některé novější analýzy však ukazují, že populace rodu *Hakea* v Portugalsku patří k druhu *Hakea decurrens* ssp. *physocarpa*. Tento druh je velmi podobný druhu *H. sericea*, a v některých případech je považován za totožný, oba druhy lze od sebe odlišit na základě morfologických znaků i analýzy cpDNA (chloroplastová DNA). Izolované výskyty *H. sericea* byly zaznamenány také v africké Angole.

Obr. 2 Výskyt *Hakea sericea* v Evropě (<https://easin.jrc.ec.europa.eu/spexplorer/search/>)

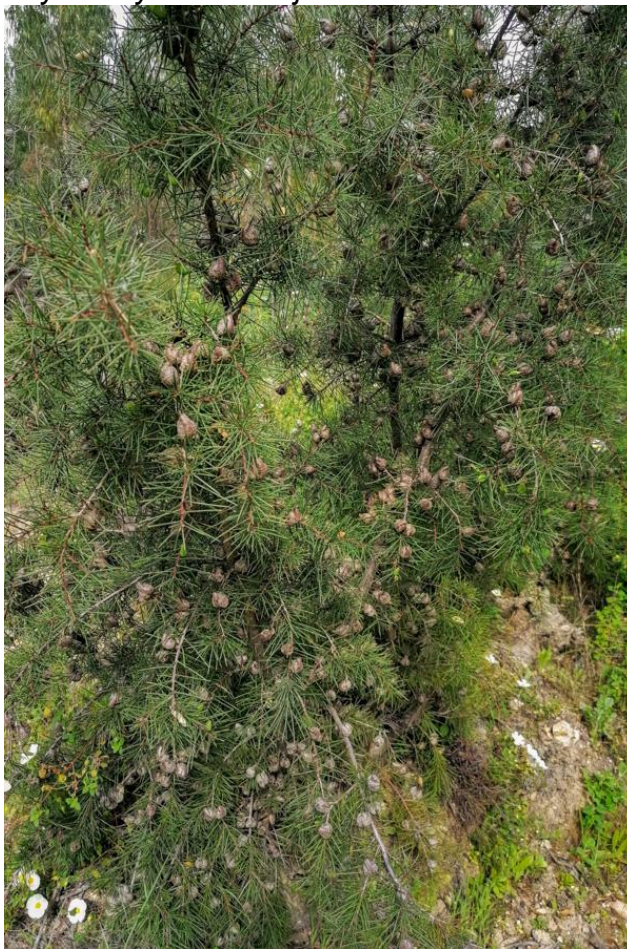
Rozšíření v ČR: Tento druh se v České republice nevyskytuje.

Cesty zavlečení: Druh *Hakea sericea* se do Evropy dostal především jako okrasná rostlina využívaná na živé ploty. První záznamy o jeho pěstování pocházejí již z konce 18. století ve Velké Británii. Ve 30. letech 20. století byl hojně vysazován v rámci rekultivací zejména v Portugalsku, včetně Madeiry, kde se postupně naturalizoval. Následně se rozšířil i do volné přírody. V současnosti je tento druh považován za invazní např. ve Francii a Portugalsku, omezeně se vyskytuje také ve Španělsku.

Popis: *Hakea sericea* je keř nebo malý strom dorůstající výšky 0,6 až 4,5 metru. Může být jedno- nebo vícekmenný a má mírně hranaté, řídce chlupaté větve s tenkou hnědou kůrou. Listy jsou jednoduché, jehlicovité (v průřezu kruhové), pichlavé, u mladých rostlin hedvábně chlupaté. Později olysávají a získávají tmavě zelenou barvu, vytváří ostrou špičku a podélnou rýhu na spodní straně. Krémově zbarvené květy se objevují v úžlabí listů po 4-5 kusech a mají bíle chlupaté stopky. Plodem jsou dřevnaté, vejčité, na konci dvouhrohé měchýřky dlouhé 2,5-3 cm, které obsahují jedno až dvě semena s výrazným křídlem. Díky dřevnatému plodu jsou semena chráněna před ohněm. Po dozrání plodu se pak semena šíří větrem.

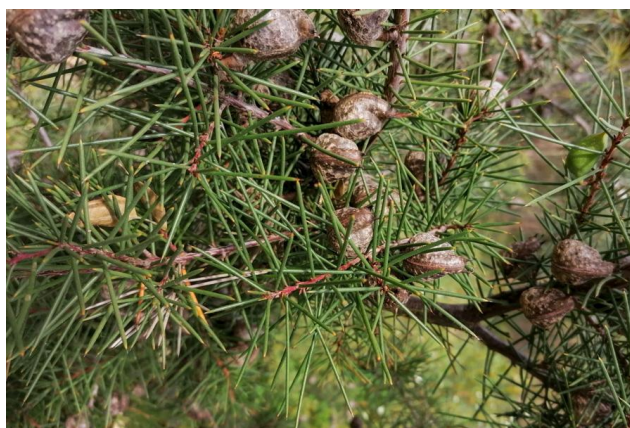
Obr. 3 Dřevnatý měchýřek obsahuje 1-2 semena. Foto: Rob Richardson.

Obr. 4 *Hakea sericea*. Foto: CABI Compendium.

Obr. 5 *Hakea gibbosa* – dlouhé listy.
Foto: John Tann.

Obr. 6 *H. sericea*. Foto: CABI Compendium.

Možnosti záměny: *Hakea sericea* se velmi podobá druhu *H. decurrens* a bývá také zaměňován s druhem *H. gibbosa*. Nejvýraznějším rozlišovacím znakem mezi *H. decurrens* a *H. sericea* jsou jejich tenké plody. Nejspolehlivějším způsobem, jak rozlišit mezi těmito dvěma druhy, je změření květů. Pokud je pestík delší než 8 mm, jedná se o *H. decurrens*; pokud je menší než 7,5 mm, jedná se o *H. sericea*. *H. gibbosa* se oproti výše zmíněným druhům vyznačuje delšími a výrazně chlupatými listy a většími plody.

Riziko: Spočívá především v kombinaci několika invazních vlastností: produkuje velké množství semen, ta mají dlouhou životnost a díky svým křídům se dokáží šířit i na vzdálenost několika kilometrů. Ve vzrostlých porostech bylo zaznamenáno až 7500 semen na m². Klíčovým faktorem šíření je také pravidelný výskyt požárů – druh *H. sericea* je na oheň adaptován a po požáru masivně regeneruje, čímž rychle vytlačuje původní vegetaci.

Likvidace: Nejúčinnější metodou likvidace druhu *Hakea sericea* je buď prosté kácení s odvozem hmoty, nebo vyřezání a následné spálení – dospělé rostliny se pokácí, nechají 12-18 měsíců ležet a následně se plocha spálí dřívě, než nové semenáčky dosáhnou reprodukční zralosti. Oheň je klíčový k zamezení klíčení tisíců semen, které na sobě rostlina má. Chemická kontrola má omezené využití zejména kvůli negativním dopadům na původní vegetaci. V některých případech se jako doplňková metoda po vypalování testoval herbicid s účinnou látkou triclopyrem. Aplikoval se na hubení semenáčků, které vyklíčily po požáru. Chemická kontrola se ale nedoporučuje jako primární metoda. Biologická kontrola (v Jihoafrické republice od 70. let 20. století) využívá vybrané druhy hmyzu (např. brouk *Erytenna consputa* nebo múra *Carpocapsa autologa*), které dovedou likvidovat semena. Testují se další druhy brouků a také patogenní houby – např. *Glomerella cingulata*. Důležitou roli v eliminaci druhu hraje samozřejmě prevence opětovného šíření a osvěta.

Zdroje:

ArgentiNat 2026. Identifying Hakea species in the Sericea Group. Dostupné z: <https://www.argentinat.org/posts/53533-identifying-hakea-species-in-the-sericea-group>
EPPO 2017. Pest risk analysis for Hakea sericea. Paris. <https://gd.eppo.int/taxon/HKASE/documents>
Jacobson T.K., Gerber D., Azevedo J.C. 2023. Invasiveness, Monitoring and Control of Hakea sericea: A Systematic Review. Plants 12, 751.
Pasiiecznik, N. 2019. CABI Compendium. Hakea sericea. Dostupné z: <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/full/10.1079/cabicompendium.27302>
van Valkenburg, J. L. C. H., Beyer, J., Champion, P., Coetzee, J., Diadema, K., Kritzing-Klopper, S., Schönberger, I. 2024. Naturalised Hakea. What species are we actually talking about in Europe? Botany Letters, 171(3): 357–370.

Obr 1: <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/full/10.1079/cabicompendium.27302>

Obr. 3: https://keyserver.lucidcentral.org/weeds/data/media/Html/hakea_sericea.htm

Obr 4: <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/full/10.1079/cabicompendium.27302>

Obr 5:

[https://commons.wikimedia.org/wiki/Hakea_gibbosa#/media/File:Hairy_Hakea_\(3493764354\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Hakea_gibbosa#/media/File:Hairy_Hakea_(3493764354).jpg)

Obr 6: <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/full/10.1079/cabicompendium.27302>

Citace: Čolobentičová L., Görner T. 2026. *Hakea sericea*, informační karta, AOPK ČR, Dostupné na: <https://invaznidruhy.aopk.gov.cz/invazni-druhy-z-unijniho-seznamu>